

wiązków lub umożliwienia skorzystania z praw przez osobę, której dane dotyczą, jeżeli komentowany przepis znajduje zastosowanie do tego administratora danych.

12. **Zakres wyłączeń.** Zakres wyłączeń zawartych w komentowanym przepisie nie obejmuje art. 17 RODO, tj. prawa do bycia zapomnianym. Podkreślić jednak należy, że prawo do bycia zapomnianym nie znajdzie zastosowania na zasadzie art. 17 ust. 3 pkt a RODO, jeżeli przetwarzanie danych jest niezbędne do korzystania z prawa do wolności wypowiedzi i informacji. Ocena, czy przetwarzanie danych osobowych jest niezbędne do korzystania z prawa do wolności wypowiedzi i informacji, powinna więc być dokonywana w konkretnych przypadkach – także w konkretnych przypadkach przetwarzania danych dla potrzeb dziennikarskich. Jeżeli osoba, której dane dotyczą, nie zgadza się z oceną dokonaną przez dziennikarza lub osobę albo podmiot zajmujący się publikowaniem materiałów prasowych, przysługuje jej prawo wniesienia skargi do organu nadzorczego, który może nakazać usunięcie danych osobowych.

Art. 3. [Ograniczenie stosowania art. 13 ust. 3 rozporządzenia 2016/679]

1. Administrator wykonujący zadanie publiczne nie przekazuje informacji, o których mowa w art. 13 ust. 3 rozporządzenia 2016/679, jeżeli zmiana celu przetwarzania służy realizacji zadania publicznego i niewykonanie obowiązku, o którym mowa w art. 13 ust. 3 rozporządzenia 2016/679, jest niezbędne dla realizacji celów, o których mowa w art. 23 ust. 1 tego rozporządzenia, oraz przekazanie tych informacji:

- 1) uniemożliwi lub znacząco utrudni prawidłowe wykonanie zadania publicznego, a interes lub podstawowe prawa lub wolności osoby, której dane dotyczą, nie są nadrzędne w stosunku do interesu wynikającego z realizacji tego zadania publicznego lub
- 2) naruszy ochronę informacji niejawnych.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, administrator zapewnia odpowiednie środki służące ochronie interesu lub podstawowych praw i wolności osoby, której dane dotyczą.

3. Administrator jest obowiązany poinformować osobę, której dane dotyczą, na jej wniosek, bez zbędnej zwłoki, nie później jednak niż w terminie miesiąca od dnia otrzymania wniosku, o podstawie nieprzekazania informacji, o których mowa w art. 13 ust. 3 rozporządzenia 2016/679.

Spis treści

	Nb
1. Wymiana informacji między bazami danych	1
2. Definicja administratora danych według RODO	2
3. Podstawa prawna	3
4. Zadanie publiczne	4
5. Pojęcie zadań publicznych w rozumieniu RODO	5
6. Zmiana celu przetwarzania danych osobowych	6
7. Informowanie osoby, której dane dotyczą, o zmianie celu przetwarzania danych	7
8. Wymóg niezbędności w odniesieniu do celów przetwarzania danych	8
9. Naruszenie ochrony informacji	9
10. Przekazanie informacji na wniosek	10
11. Nieprzekazanie informacji o zmianie celu przetwarzania danych	11

1 1. Wymiana informacji między bazami danych. Zgodnie z art. 23 ust. 2a OchrDanychU16, dodanym do ustawy przez ustawę z 11.2.2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (t.j. Dz.U. z 2017 r. poz. 1851 ze zm.), administratorów danych należących do sektora publicznego uważało się za jednego administratora danych, jeżeli przetwarzanie przez nie danych osobowych służyło temu samemu interesowi publicznemu. Cel, dla którego ten przepis został dodany do ustawy, można zrekonstruować na podstawie stanowiska dotyczącego projektu ustawy, jakie w toku uzgodnień międzyresortowych złożył Minister Finansów (zob. pismo Ministra Finansów z 21.12.2015 r.,

FS4.021.48.2015/3a.856.CWS.15). W stanowisku tym zaproponowano m.in. zmianę definicji administratora danych osobowych, a jako uzasadnienie zmiany wskazano na to, że: „[w]iele spośród dotychczas istniejących w systemie polityki rodzinnej i społecznej usług przenika się. Wiele wypłacanych świadczeń jest wzajemnie powiązanych (...). Aktualnie obowiązujące uregulowania prawne w dużej mierze ograniczają możliwości wymiany danych między instytucjami obszaru rynku pracy i polityki społecznej – głównie z uwagi na ochronę danych osobowych (...). Mamy do czynienia z różnymi bazami danych, posiadającymi różnych Administratorów Danych Osobowych (...)”. W efekcie „(...) nie jest możliwe sprawdzenie efektywności mechanizmu pomocowego, efektywności pomocy dla danego mieszkańca, ani wykrywanie nadużyć. Proponowana poprawka ma na celu wyeliminowanie tych bolączek i ułatwienie przekazywania danych między organami administracji publicznej”. Nie ulega więc wątpliwości, że celem zmiany definicji administratora danych osobowych było umożliwienie wymiany danych osobowych pomiędzy podmiotami należącymi do sektora publicznego.

2. Definicja administratora danych według RODO. Zawarta 2 w art. 4 pkt 7 RODO definicja jest jednorodna i nie zawiera rozwiązania analogicznego do przewidzianego w art. 23 ust. 2a OchrDanychU16. Jednocześnie jednak art. 23 RODO przewiduje możliwość ograniczenia przez państwa członkowskie istotnej części obowiązków i uprawnień określonych w przepisach RODO we wskazanych w nim celach związanych przede wszystkim z interesem publicznym. Korzystając z tej możliwości, ustawodawca krajowy zdecydował się na ograniczenie uprawnień przysługujących osobom, których dane dotyczą, na podstawie art. 13–15 RODO. Jak się wydaje, właśnie dążenie do ułatwienia przekazywania danych osobowych pomiędzy podmiotami należącymi do sektora publicznego stało u podstaw przyjęcia tego rozwiązania – w efekcie wymiana danych pomiędzy podmiotami publicznymi będzie łatwiejsza, ponieważ w pewnych przypadkach nie będzie się wiązać z koniecznością wykonania obowiązku informacyjnego.

- 3 3. Podstawa prawna.** Podstawą prawną przyjęcia komentowanego przepisu jest art. 23 RODO, który dopuszcza ograniczenie obowiązków i praw przewidzianych w art. 5, w art. 12–22 oraz w art. 34 RODO.
- 4 4. Zadanie publiczne.** Zadanie publiczne oznacza obowiązek administracyjny stanowiący konkretyzację celu działania organu administracji (*L. Zacharko*, Prywatyzacja zadań publicznych gminy, s. 13–17). Podstawowym kryterium uznania konkretnego zadania za zadanie publiczne powinno być natomiast ponoszenie odpowiedzialności za jego realizację przez administrację publiczną (*S. Biernat*, Prywatyzacja zadań publicznych, s. 25). Zadania publiczne mogą być przy tym wykonywane i przez podmioty publiczne, i przez podmioty prywatne, w szczególności na podstawie odpowiedniej umowy. Istotne jest też to, że ustawodawca uchyla się od abstrakcyjnego sformułowania przesłanek, których spełnienie przesądzałoby o „publicyzacji” danego zadania. Preferuje natomiast formalną koncepcję zadań publicznych, według której „publicyzacja” danego zadania następuje mocą konkretnej decyzji, co do zasady ustawodawcy (*R. Stasikowski*, O pojęciu zadań publicznych, s. 11).
- 5 5. Pojęcie zadań publicznych w rozumieniu RODO.** Pojęcie zadań publicznych użyte w komentowanym przepisie powinno być rozumiane w kontekście art. 6 ust. 1 pkt e RODO, który zezwala na przetwarzanie danych osobowych, jeżeli jest to niezbędne do wykonania zadania realizowanego w interesie publicznym. Już bowiem na gruncie OchrDanychU16 pojęcie zadań realizowanych w interesie publicznym (dla dobra publicznego) było powszechnie utożsamiane w nauce prawa z pojęciem zadań publicznych (zob. *A. Drozd*, Ustawa, s. 123; podobnie *A. Mednis*, Ustawa, s. 67).
- 6 6. Zmiana celu przetwarzania danych osobowych.** Zmiana celu przetwarzania danych osobowych powinna w każdym przypadku – także w sytuacjach, w których znajdzie zastosowanie komentowany przepis – następować zgodnie z art. 6 ust. 4 RODO. Przepis ten przewiduje trzy sytuacje, w których możliwa jest zmiana celu przetwarzania danych osobowych:

- 1) na podstawie zgody osoby, której dane dotyczą;
- 2) na podstawie przepisu prawa;
- 3) bez zgody i bez podstawy w postaci przepisu prawa – w takim przypadku administrator danych powinien uwzględnić:
 - a) wszelkie związki między celami, w których zebrano dane osobowe, a celami zamierzonego dalszego przetwarzania,
 - b) kontekst, w którym zebrano dane osobowe, w szczególności relację między osobami, których dane dotyczą, a administratorem,
 - c) charakter danych osobowych, w szczególności czy przetwarzane są szczególne kategorie danych osobowych lub dane osobowe dotyczące wyroków skazujących i naruszeń prawa,
 - d) ewentualne konsekwencje zamierzonego dalszego przetwarzania dla osób, których dane dotyczą,
 - e) istnienie odpowiednich zabezpieczeń, w tym ewentualnie szyfrowania lub pseudonimizacji.

Jeżeli jednak zmiana celu przetwarzania danych osobowych następuje w sektorze publicznym, gdy administratorem danych osobowych jest podmiot należący do sektora publicznego, taka zmiana celu powinna następować na podstawie przepisu prawa Unii lub prawa krajowego. Podmioty publiczne są bowiem zobowiązane do działania na podstawie i w granicach prawa (art. 7 Konstytucji RP), a więc przetwarzając dane osobowe, powinny legitymować się stosowną podstawą prawną do takiego działania, o czym przesądza art. 51 ust. 1 i 2 Konstytucji RP. Zasada ta odnosi się do wszelkich form przetwarzania danych osobowych, w tym do zmiany celu przetwarzania danych. W tym kontekście więc powinno stanowić zasadę, że zmiana celu przetwarzania danych osobowych w sektorze publicznym powinna służyć realizacji zadania publicznego.

7. Informowanie osoby, której dane dotyczą, o zmianie celu 7 przetwarzania danych. Zgodnie z art. 13 ust. 3 RODO, jeżeli administrator planuje dalej przetwarzać dane osobowe w celu innym niż cel, w którym dane osobowe zostały zebrane, przed takim dalszym przetwarzaniem informuje on osobę, której dane

dotyczą, o tym innym celu oraz przekazuje jej informacje wskazane w art. 13 ust. 2 RODO. Zgodnie z komentowanym przepisem administrator danych jest jednak zwolniony z tego obowiązku, jeżeli niewykonanie obowiązku informacyjnego jest niezbędne do realizacji celów określonych w art. 23 RODO, a przekazanie informacji, o których mowa w art. 13 ust. 2 RODO:

1) uniemożliwi lub znacząco utrudni prawidłowe wykonanie zadania publicznego, a interes lub podstawowe prawa lub wolności osoby, której dane dotyczą, nie są nadrzędne w stosunku do interesu wynikającego z realizacji tego zadania publicznego, lub

2) naruszy ochronę informacji niejawnych.

Cele określone w art. 23 RODO to:

- 1) bezpieczeństwo narodowe;
- 2) obrona;
- 3) bezpieczeństwo publiczne;
- 4) zapobieganie przestępczości, prowadzenie postępowań przygotowawczych, wykrywanie lub ściganie czynów zabronionych lub wykonywanie kar, w tym ochrona przed zagrożeniami dla bezpieczeństwa publicznego i zapobieganie takim zagrożeniom;
- 5) inne ważne cele leżące w ogólnym interesie publicznym Unii lub państwa członkowskiego, w szczególności ważny interes gospodarczy lub finansowy Unii lub państwa członkowskiego, w tym kwestie pieniężne, budżetowe i podatkowe, zdrowie publiczne i zabezpieczenie społeczne;
- 6) ochrona niezależności sądów i postępowanie sądowe;
- 7) zapobieganie naruszeniom zasad etyki w zawodach regulowanych, prowadzenie postępowań w takich sprawach, ich wykrywanie oraz ściganie;
- 8) funkcje kontrolne, inspekcyjne lub regulacyjne związane, nawet sporadycznie, ze sprawowaniem władzy publicznej;
- 9) ochrona osoby, której dane dotyczą, lub praw i wolności innych osób;
- 10) egzekucja roszczeń cywilnoprawnych.

Cecha niezbędności w kontekście komentowanego przepisu oznacza, że realizacja wskazanych wyżej celów byłaby niemożliwa, gdyby wykonano obowiązek informacyjny związany ze zmianą celu przetwarzania danych. Nie należy przy tym zapominać, że zgodnie z art. 23 RODO ograniczenie praw przewidzianych w tym rozporządzeniu jest dopuszczalne tylko wtedy, gdy jest „w demokratycznym społeczeństwie środkiem niezbędnym i proporcjonalnym” służącym realizacji wartości wskazanych wyżej. Oceniając więc, czy niewykonanie obowiązku informacyjnego jest niezbędne do osiągnięcia celów określonych w art. 23 RODO, należy do takiej oceny przykładać wzorzec w postaci niezbędności i proporcjonalności w demokratycznym społeczeństwie.

8. Wymóg niezbędności w odniesieniu do celów przetwarzania danych. Spełnienie wymogu niezbędności w odniesieniu do celów przetwarzania wskazanych w art. 23 RODO nie jest jedynym warunkiem, od którego komentowany przepis uzależnia odstępianie od obowiązku informacyjnego wynikającego z art. 13 ust. 3 RODO. Kumulatywnie w stosunku do warunków z art. 23 RODO powinna jeszcze zaistnieć jedna z następujących okoliczności:

- 1) hipotetyczne wykonanie obowiązku informacyjnego uniemożliwiłoby lub znacząco utrudniło prawidłowe wykonanie zadania publicznego, a interes lub podstawowe prawa lub wolności osoby, której dane dotyczą, nie są nadrzędne w stosunku do interesu wynikającego z realizacji tego zadania publicznego, lub
- 2) hipotetyczne wykonanie obowiązku informacyjnego naruszyłoby ochronę informacji niejawnych.

Sytuacja, w której wykonanie obowiązku informacyjnego uniemożliwiłoby lub znacząco utrudniło prawidłowe wykonanie zadania publicznego, to stan, w którym – od strony czysto faktycznej – wykonanie obowiązku informacyjnego zniweczyłoby lub znacznie utrudniło możliwość wykonania zadania publicznego. Wydaje się jednak, że nie można tej przesłanki utożsamiać w prosty sposób z kosztami, jakie hipotetycznie powinny zostać poniesione celem wykonania obowiązku informacyjnego (zob. uzasadnienie projektu ustawy o ochronie danych osobowych, Druk sejmowy VIII kadencji

Nr 2410). W ocenie autorów brak możliwości wykonania zadania publicznego na skutek wykonania obowiązku informacyjnego oznacza sytuację, w której poinformowanie osób, których dane dotyczą, o nowym celu przetwarzania ich danych powoduje, że brak będzie możliwości przetwarzania danych w nowym celu. Przykładem tego rodzaju sytuacji może być przetwarzanie danych w celach związanych ze zwalczaniem szarej strefy w gospodarce, gdzie wykonanie obowiązku informacyjnego wobec osób, których dane dotyczą, uprzykrzyłoby je o planowanych działaniach organów państwa.

Niezależnie od przyjęcia, że wykonanie obowiązku informacyjnego uniemożliwiłoby lub znacząco utrudniło prawidłowe wykonanie zadania publicznego, należy wyważyć interesy. Trzeba wziąć pod uwagę z jednej strony interes lub podstawowe prawa lub wolności osoby, której dane dotyczą, a z drugiej strony interes wynikający z realizacji zadania publicznego, dla którego mają być przetwarzane dane. Tylko wtedy, gdy interes publiczny przeważa nad interesem osoby, której dane dotyczą, możliwe będzie zrezygnowanie z wykonywania obowiązku informacyjnego. Oznacza to, że nie każdy interes publiczny będzie uzasadniał niewykonywanie obowiązku informacyjnego związanego ze zmianą celu przetwarzania danych. Interesy błahe, które nie przeważają nad prawem do ochrony danych osobowych, takiej możliwości nie dają.

- 9 9. Naruszenie ochrony informacji.** Przesłankę naruszenia ochrony informacji niejawnych należy rozumieć jako naruszenie obowiązków wynikających z ustawy z 5.8.2010 r. o ochronie informacji niejawnych (t.j. Dz.U. z 2018 r. poz. 412 ze zm.). Takie naruszenie wtedy tylko byłoby istotne z punktu widzenia komentowanego przepisu, jeżeli nastąpiłoby w wyniku wykonania obowiązku informacyjnego, o którym mowa w art. 13 ust. 3 RODO.
- 10 10. Przekazanie informacji na wniosek.** Jeżeli spełnione zostaną przesłanki, o których mowa w ust. 1 komentowanego przepisu, administrator danych osobowych nie przekazuje informacji, o których mowa w art. 13 ust. 3 RODO. Osoba, której dane dotyczą, nie jest więc świadoma tego, że doszło do zmiany celu przetwarzania jej danych osobowych. Jeżeli jednak

administrator danych otrzyma żądanie przekazania informacji o podstawie prawnej niewykonania obowiązku informacyjnego, powinien przekazać stosowne informacje bez zbędnej zwłoki, nie później jednak niż w terminie miesiąca od dnia otrzymania wniosku. Wątpić jednak należy w praktyczną doniosłość tego rozwiązania, jako że żądanie podania podstawy prawnej niewykonania obowiązku informacyjnego wymaga, żeby osoba, której dane dotyczą, wiedziała o przetwarzaniu jej danych w zmienionym celu – tymczasem właśnie tej wiedzy osoba ta zostanie pozbawiona na mocy komentowanego przepisu.

11. Nieprzekazanie informacji o zmianie celu przetwarzania danych. Nieprzekazanie informacji o zmianie celu przetwarzania danych w sytuacji, o której mowa w komentowanym przepisie, jest obowiązkiem administratora danych. W takim przypadku jednak powinien on zapewnić odpowiednie środki służące ochronie interesu lub podstawowych praw i wolności osoby, której dane dotyczą. W szczególności środki te powinny chronić prawo do ochrony danych osobowych przyznane przez art. 8 KPP, którego jednym z fundamentów jest prawo do informacji. Skoro więc prawo do informacji zostaje ograniczone, należy zapewnić odpowiednie środki rekompensujące to ograniczenie. Wśród tych środków można wymienić pseudonimizację, ścisłe przestrzeganie zasady minimalizacji danych osobowych, a także usunięcie danych osobowych niezwłocznie po zakończeniu przetwarzania danych w zmienionym celu.

Art. 4. [Ograniczenie stosowania art. 14 rozporządzenia 2016/679]

1. W zakresie nieuregulowanym w art. 14 ust. 5 rozporządzenia 2016/679 administrator wykonujący zadanie publiczne nie przekazuje informacji, o których mowa w art. 14 ust. 1, 2 i 4 rozporządzenia 2016/679, jeżeli służy to realizacji zadania publicznego i niewykonanie obowiązku, o którym mowa w art. 14 ust. 1, 2 i 4 rozporządzenia 2016/679, jest

niezbędne dla realizacji celów, o których mowa w art. 23 ust. 1 tego rozporządzenia, oraz przekazanie tych informacji:

- 1) uniemożliwi lub znacząco utrudni prawidłowe wykonanie zadania publicznego, a interes lub podstawowe prawa lub wolności osoby, której dane dotyczą, nie są nadrzędne w stosunku do interesu wynikającego z realizacji tego zadania publicznego lub
- 2) naruszy ochronę informacji niejawnych.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, administrator zapewnia odpowiednie środki służące ochronie interesu lub podstawowych praw i wolności osoby, której dane dotyczą.

3. Administrator jest obowiązany poinformować osobę, której dane dotyczą, na jej wniosek, bez zbędnej zwłoki, nie później jednak niż w terminie miesiąca od dnia otrzymania wniosku, o podstawie nieprzekazania informacji, o których mowa w art. 14 ust. 1, 2 i 4 rozporządzenia 2016/679.

Spis treści

	Nb
1. Pozyskiwanie danych nie od osoby, której dane dotyczą	1
2. Podstawa prawna	2
3. Wykonywanie obowiązku informacyjnego	3
4. Termin przekazania informacji	4
5. Nieprzekazanie informacji	5

1 1. Pozyskiwanie danych nie od osoby, której dane dotyczą.

W przypadku pozyskiwania danych osobowych nie od osoby, której dane dotyczą, administrator danych powinien przekazać osobie, której dane dotyczą, informacje wskazane w art. 14 RODO. Jednocześnie w samym art. 14 ust. 5 RODO wskazane zostały przypadki, w których obowiązek informacyjny został wyłączony. Jak się jednak wydaje, komentowany przepis uzupełnia katalog z art. 14 ust. 5 RODO przez odwołanie do „zakresu nieuregulowanego” w tym przepisie, a więc do wszelkich innych przypadków związanych z gromadzeniem danych osobowych nie od osób, których dane dotyczą.